

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasarnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona</p>
--	--	--

Nemzeti ünnep.

Ma az államszervező nagy királynak, Szent Istvánnak ünnepét üljük. Ma a szent Istvánnak tett hódolatban egységesnek kellene lennie az egész magyar nemzetnek. Augusztus 20-ikának a magyar nemzet egyetemes ünnepének kellene lennie valláskülönbség nélkül.

Nekünk azonban ma sincs egyetemes nemzeti ünnepünk.

Március 15-ét ünnepli a nemzet, de nem ünnepli a hivatalos Magyarország. A hivatalokban mindenütt, az iskolák legtöbbszörében folyik a hétköznapi munka.

Április 11-ét ünnepli a hivatalos Magyarország, de nem ünnepli a nemzet.

Augusztus 20-át, Szent István napját ünnepli a katolikus egyház, a törvény parancsára szünetel az ipari és kereskedelmi munka, de nem ünnepli a többi felekezet s ezeknek folyik a mezői munkája.

Minő más nemzeti ünnepe van a franciának, az amerikaiaknak. A franciák nemzeti ünnepét megünnepli minden francia. Ha a földkerekség bármely zugába vetette is sorsa s ott éri július 14-ike, bizony ünnepet ül az magában egyedül is.

Amerika nemzeti ünnepén a 2-3 éves kis jenkigyerek is nemzeti szalaggal a keblén ünnepel.

E hatalmas népek mindegyik fiát magasztos, főlemelő, szentséges érzés fogja el nemzeti ünnepükön s fokozódva érzik mindnyájan, hogy nagy-nagy nemzeti családnak tagjai s ebben a nagy közös érzésben egybeolvadva erősödik bennük a faji összetartozás és a nemzeti összetartozás érzelme is.

Hát a hevülni, lelkesedni annyira tudó magyarnak nincs ma sem olyan ünnepe, amely valóban az egész nemzet egyetemes ünnepe volna. Az az egy-két zászló, amelyet a hivatalos épületekre és néhány magánháza kitűznek, bizony még nem nemzeti ünnep. De egy-egy nagy áldomás sem avatja nemzeti ünnepé az a napot, sőt legfőleg ront annak ünnepi hangulatán. Ebben is a nemzet politikai helyzetének fonáksága, társadalmi életünk szertehuzása és a felekezeti szempontok féltékenykedése nyilatkozik meg.

Ime, a nemzeti kultusz ápolásában sem ért egyet a magyar. Azért: »Egységünk történ törve hanyatlak erőnk«.

Vajjon mikor fordul áldásra a költő szava:

*Atok verte meg a magyart,
Hogy az soha össze nem tart.*

Szent István napjának ünneplése lehetne az első láncszem, hogy ez az

átok valahára áldássá váljék.

Szent István napja az ezer éves Magyarország dicsőséges megalakulásának dicsőséges emlékünnepe. A nagy király nemcsak a katolikus egyháznak szentje, de minden más felekezetnek dicsőséges, államszervező királya is, történetünk nagy, fonséges, dicsőséggel övezett alakja. Az iránta érzett hódolatban olvadjon eggyé e nemzet minden egyes fia születés, rang- és valláskülönbség nélkül s ebben a hódolatban egyesülve lelkünk főlemelő, magasztos érzelmével avasuk Szent István napját a magyar nemzet egyetemes, nagy nemzeti ünnepévé.

Akkor fényében és a lelkekre ható erejében még nagyobbá, még fonségesebbé válik e nap, Szent István napja.

Erre az első lépést a törvényhozástól várjuk. Ennek hármass tényezője mondja ki, hogy augusztus 20-ika nemzeti ünnep, amelyen szünetel minden vonalon a hétköznapi munka, nemcsak a hivatalok szobáiban, a kereskedők boltjában, az iparosok műhelyében, hanem kint a szabad ég alatt, a mezők rónáin, a hegyek lejtőin is, amelyek éppen Szent István nemzetteremtő nagy ereje tartott meg a magyarnak.

Megy a hajó.

A zöld vizen reng-ring a hajó. Füstje mint hosszú, lilára festett, selyempuha árvalányhajbokrétá, odaadással simul szellő legénykarjaiba. A kerekék buzgón verdesik a vizet, amely haragosan tajtékzik.

A fehér hajótest könnyedén, karcsun siklik tovább és hosszú ívet hasít a parti olajfák szfinkszárnykaiba.

Finom csöppekben lassú eső szítal a napfényes égről. Veri az ördög a feleségét. A csöppekben megtört fényugarak tarka szivárvány-ívet írnak a víz felületére, amelynek apró hullámai gyűrűző fényörvényeket fodroznak.

A városnak ezer változatú képe csak elmosódó, finom körvonalakban látszik. A végtelenbe vesző sok torony, a fekete kémények fölött a százfejú, százlábú mesebeli sárkány terjeszkedik. Száz hétédes szájából fekete füstöt ereget. Néha el-elbődül, hogy megrémíten élőket-holtakat.

Bömbölése megriasztja a parti fák csendes országát és ennek lakói rebbenve riadnak fel fészkeikből. Az acélfényű fecske a nagy kavargásban sem mulasztja el az alkalmat és egy ifju szunyog után kap.

A fehér testű hajó ring tovább a fényörvényeket táncoltató zöld vizen.

Két asszony ül a fedélzeten. Levették fejükről tollas, hosszúfátyolos kalapjukat. Sá-

padt homlokukat, halovány arcukat legyezgeti a hős szellő.

— Milyen jól esik ez a nyugalom — kezdi az egyik szöke. — Mintha az anyám fehér keze simogatná a szívemet. Most olyan jónak érzem magam, mint valamikor gyermekkoromban, mikor még édes anyám igazította meg fejem alatt esténként könnyű pehelyvankosomat. Legjobb szeretnék most az éggel szembe feküdni, arcomra fehér selyemfátyolt borítani és azt gondolni, hogy meghaltam. Alattam a Stix fekete vize és reng rajta büszke hajóm. Evezőszöm, vén Káron, békén hágy, egy obolusz borraivalót kapott.

— De egyszer mégis kikötöbe értél, amint látod és csak úgy tódulnak befelé a partról, akik szintén megváltották jegyüket az ostoba oboluszért és nincs annyi intelligenciájuk a jámboroknak, hogy tudnák, hogy most a Stix vizen hajóháznak. Azt hiszik, hogy a békés Duna ölen élvezik a vasárnapi kirándulást — felelte Ilona.

— Mennyi ünneplőbe öltözött ember. Te Ilonka, nézd, milyen kényelmetlenül érzik magukat. Szorítja lábukat az új cipő. A füllik elál a kalap alól. A ruhájukat féltik, a keztyű oldalvarrása széles kezük fejére húzódik. Az a három szál virág szegyenkezve konyul le forró markukban. Olyan mindegyik a saját ruhájában, mint az igás kocsis az ispán úr vendégszobájában. Az ember tényleg nagyon ostoba módon szerez magának

ünnepi pihenést és élvezetet. Ahelyett, hogy otthon maradna és kedvére beszélne, innék, aludnék, szóval tenné azt, ami jólesik neki, magára húz egy ruhát, ami úgy illik neki, mint a lanyai komondorra az úri öleb selyembokrétája és kimegy a nagy nyilvánosságára, ahol azt sem tudja, melyik lábára álljon és általában olyan benyomást tesz a szemlélőre, mintha a feje fordítva lenne beigazítva.

— És ami a fő, megzavarják a te hangulataidat. Haj, haj asszonyi önzés. Kigunyolsz, megvádolsz egy csomó jobb sorsra érdemes halandót, csak azért, mert nem akarsz alkalmazkodni, hanem azt szeretnéd, hogy körülötted keringjen az egész világ, sőt a Stixen büszkén rengjen hajód és a vén Káron kecses piruettel csinálva, mosolyogva fogadjon.

— Dehogy. Csak fáradt vagyok. Nem akarok mást, csak nyugalmat. Én megbocsájtok a világnak mindent, csak hagyjon engem békében.

— Hah . . . A nyúl oldalba rúgja a bokrot, amelyik megvédte a róka elől. Hogy itt állsz az életben, amelybe vágyva-vágytál, hogy itt vagy a révben, amelybe viharzó tengereken át jutottál, most vádolsz és papaszkodol. Mit akarsz hát? Nézd azt az asszonykát, ott a szemben lévő padon. Kis papirdarabkával, amelyet úgy szedett itt föl, tisztogatja a kis fiának fehér cipőjéről a sarrat. Hallod, a kis lány azt kérdi: »Anyus,

A tuberkulózisról.

A hivatalos kimutatás szerint hazánkban évről-évre fél millió ember selymölődik és több mint 70 ezer ember hal meg tuberkulózisban. Mennyi könnyet, bánatot jelentenek ezek a száraz statisztikai adatok! Maguk a betegek telve életkedvvel, reménykedve a szép jövőben, mialatt a sorvasztó láz csalékony rózsákat varázsol sápadt arcaikra, nem szünek meg új terveket kovácsolni a jövőre, míg végül hónapok vagy évek múltán utolsó lobbant életük lángja.

Ha azt kerdezzük, hogy ennek szükség képpen így kell-e lenni, akkor a felelet erre határozottan: nem. Az orvosi tudomány azt tanítja, hogy sikerrel lehet védekezni a pusztító káros ellen.

Mint sok más fertőző bajnak, úgy a tuberkulózisnak is nagyon egyszerű szerkezetű, csak finom burokból és azt kitöltő tojásfehérjéhez hasonló anyagból álló növényi élősközo, melyet pálcika alakjáról *bacillus tuberculosis* neveznek, az okozója. Ez olyan kicsiny, hogy 40 millió pálcika egy milligrammot nyom.

Ezek a bacillusok amint az emberi szervezetbe jutnak, ott szaporodnak. E közben mérges kémiai anyagokat termelnek. Ezek a termelt anyagok kezdetben ingerlik a környezetet, ennek következtében a környező sejtek gyorsabban oszlanak, szaporodnak, a vérekből pedig fehér vércsejtek lépnek ki, melyek a gümöbacsillusok körül csoportosulnak és szabad szemmel éppen csak meglátható göböcskét, a gümöt alkotják. A mérge további határa a környező szövetek elemei sajtos anyaggá esnek szét. A bacillusoktól megtámadott szerv egyre nagyobb mértékben roncólódik, nagy sajtos telepek, üregek keletkeznek, majd ez a folyamat a szomszédos szervekre is áttérjed és így a megtámadott szervek életműködésüknek nem felelhetnek meg. Közben a mérgek a vérbe is felszívódnak, ennek lázas állapot, koronként jelentkező forróság, szomjasság, fejfájás, izzadás és lesóványodás a következménye. Vannak feltűnő különbségek a lefolyásban a szerint, amint a bacillusok a tüdőt, csontot, bőrt vagy az agyvelőt támadják meg.

Lényegében mindig ilyen a gümökóros folyamat emberben, állat testében egyaránt.

A betegség csak olyan szervezetben lép fel, ahová annak okozója bekerült. A fertőzés módjáról az újabb időkig az volt az általános

nézet, hogy a fertőző anyagot az ember beleheli, mi arra a tapasztalatra támaszkodott, hogy a gümökóros embereknek legtöbbször a tüdője beteg. Ezt a hitet Behring, a marburgi egyetem tanára döntötte meg, midőn kísérletes tanulmányai alapján amellett foglalt állást, hogy a gümökóros fertőzés az emésztő csatornán keresztül történik. Flügge legújabb vizsgálatai szerint, a levegő útján is történhetik fertőzés, bizonyos körülmények között.

Fontos kérdés védekezés szempontjából, hogy minő viszonyok között lehet veszedelmes az emberre a levegő és a táplálék fertőzöttsége. Ebben a tekintetben figyelmet érdemel, hogy a bacillus tuberkulosis ember vagy meleg vértü állat testén kívül nem képes szaporodni, sőt a meleg és szárító levegő hatására aránylag rövid idő alatt elpusztul.

Az emberre legveszedelmesebb a gümökóros beteg ember. Mennél frissebb a kóros váladék, annál nagyobb a fertőző ereje. A fertőzés veszedelmének tehát főképpen azok vannak kitéve, kik közvetlenül érintkeznek a gümökóros beteggel. Ez különösen azért veszedelmes, mert a beteg köhögése alkalmával a légutakban levő kóros váladékot egyrészt finom cseppek alakjában löki ki a száján, melyek egy ideig a levegőben lebegnek, úgy hogy a környezetben levő ember ezeket könnyen belehelheti. Az ilyen váladék azután beszennyezhet eseséget, vagy más használati cikket, melyek szintén közvetíthetik a betegséget. A beszáradt váladék már kevésbé veszedelmes, bár még mindig ahova hat, fertőzést okoz. Általában véve tehát a fertőzés veszélye a lakások szűk voltával, zsúfoltságával és tisztálanságával növekedik.

Az ember gümökóros fertőzésének más forrásai a gümökóros állatok és az ilyenektől származott nyerstermények: hus, tej és vaj. Az ember fogékonyságára az állati tuberkulosis ragálya iránt, azokból a kísérletekből is lehet következtetni, amelyeket a testi alkotása dolgában hozzá hasonló és a természetes rendszerben hozzá legközelebb álló emberszabású majmokon végeztek. Ezek u. i. marha gümökóros bacillusával fertőztethetők voltak.

(Folyt. köv.)

— A kórházi bizottság gyűlése. A sümegi kórház bizottsága folyó hó 17 én Mojzer József elnök vezetésével gyűlést tartott. Ezen megállapították az 1911. évre szóló költségvetést.

szabad itt szemetelni? — Mit gondolsz hány-szor mondta el anyus ennek az ellenkezőjét, míg ennyire beleszorult abba a buksiba? Most a kirándulás előtt volt otthon nagy fürdőzés, kis sirás, lázas izgatott öltöztetés, végre készen a kávéra, innaplóban aprajánagyja és a karaván elindul. A gyerek út közben félre lépett, kesze, most le kell húzni a selyem keztyűt és cipőt takarítani. A másik fölmászott a palánkra, azt kell visszaringatni. Míg az anyu ennek beszél lelkére, amaz meg már elkezdte. Most az ura kérdez tőle valamit. Ez az úgynevezett kéjkirándulás. Ez a szórakozás a családi örömdök. Csak az a csudáltság, hogy mi, akik mind ezeken — ahogy mondani szoktuk — felül-emelkedtünk, mi vagyunk a hisztérikusok, az idegesek, a sápadtak, a soványak és vérszegények és ez a jó viszonyka pedig rózsásra gömbölyödött. A fölvilágosodottság, magasabb szférák igazán nagyon légiesekké tesznek bennünket, hogy úgy mondjam, tulajdonosan légiesekké.

— Igazán nem értelek, Ilona.

Ezt nem is csodálom. Az egyszeri ember sem látta a fától az erdőt.

Elhallgatott. Odátámaszkodott a korlát-hoz és nézte a víz hullámkarikáit. Gyöngyös kis táskája furcsa foltokat vetett a vízre.

— Látod, — kezdte hirtelen Ilona — alapszabán minden nagy dolog semmiségre vezethető vissz. Most itt van ujjaim közt ez a kis táská. Lóbálom ide-oda. Csak épp a mutató ujjamat kell a hüvelykötől elmozdítani vagy valaki véletlenül megtaszítja a karom és belehull a vízbe. Egy pár hullámgyűrű,

ami gyorsan elsimul és vége. Én pedig itt maradnék a legnagyobb zavarban. Számításaimat egy egész hónapra megzavarná, föl-forgatná egy szempillantás, egy ostoba véletlen. Az ember egész élete csupa ilyen véletlen. Véletlen találkozások, elröppent párbeszéd, apró jelenetek, szavak, melyek közt ide-oda himbálódnak tehetetlenül, mint ez a kis csillogó jószág a kezemben, kicsit már ütött kopottan és így fut le apró darabkákra tagozódva az életünk. És mi ahelyett, hogy igyekeznénk mentől nagyobb harmóniába hozni ezeket az életrészeket, még problémát csinálunk az életünkkel. Látod, ennek az asszonykának van életcélja, az legalább tudja, miért él. Ott van melleite az a két apróság. De mi? Miért vagyunk mi? Félig asszonyok volnánk, félig robotba szegődtünk. De mindent csak félig. Mikor az uram meg akar ölelni, akkor okulás és szekundagép vagyok, mikor meg a katedrán ülök, akkor az jár a fejemben, hogy az a fizetett ellenség mit főz, mit pusztít otthon, amíg itt ülök.

A hajéktól nagy ivben reptél a partra és akaratosan hanykolódott rajta a hajó, míg végre engedelmesen megállt.

— Nézd, — szólt a barna — ott vár az urad.

— Látom. Most majd megyünk sétálni a szép virágos természetbe. Úgy veszem észre, neki ragyog a szeme és én . . . eh . . .

Haraszthy Szederkényi Anikó.

A messzinai szoroson át Palermoba.

A Reggio felett húzóda hegyek folytatása egy sziklaszirten csucosodik ki a tengerbe, neve: Scylla. Vele szemben Szicília szigetén egy keskeny földnyelven van a világító torony, ez a földnyelv is sziklás volt valamikor s neveztek Karibdisnek. Scylla és Karibdis már az ókorban veszedelmes pontja volt a tengerészeknek, örvény van itt, mely ha a vitorlás hajót elkapta, egyik szirtől a másikig lódtotta, míg a hajó teljesen elpusztult. Az örvény tulajdonképpen két szembejövő áramlattól keletkezik. Felülete teljesen sima, míg körülötte tarajoson hullámzik a tenger. Ma épp oly óvatosan járnak erre még a nagy hajók is. Mikor az örvényhez értünk, feltűnő módon eltérítette újjából a mi hajónkat is. A messzinai szorosban halászbárkákat láttunk. 6-8 ember evez jó erővel benne, közepén van egy árboc s azon meglehetősen magasan áll a halász. Ez előttünk furcsa sportnak tetszett, de tényleg nehéz munka lehet. A halász les a tengerbe s mikor meglátja a kardhalat, szigonyal megdöfi, kihuzza a vízből. Igen jóízű hal, szép fehér husa van, ettünk belőle.

A szorost elhagyjuk, már a Tyrheni tengeren vagyunk. Szicília északi részét élesen szaggatott hegyek borítják. Vízfolyások száraz medre, majd meredek partok váltakoznak, a sziget felülete a hullámos tengerhez hasonló. Milazzo gyönyörű félkör alakú öble hegyben végződik. A hegytetőn még V. Károly idejében épült város ma fogház. Ez kisebb város vagy 10.000 lakossal. Sétá útja a tenger parton Capo di Milazzoig di-csésretremelő. Milazzóban egy egész napot töltünk, itt kapja hajónk a tüzelésre szükséges szenet. Makaróni gyár van a parton. Vasárnap lévén, katonazene is szórakoztatja a sétáló közönséget. Mielőtt a kikötőből elindulnánk, jelentik a vacsorát. Alighogy hozzáfogtunk, a város felsziget fokát elhagyva a Lebice szél, mely még a kikötőben fúdgált, háttérbe szorul s a Tramontana jött északnyugatról. A kommandante nyugodtan ül az asztalnál, a kamerier rendesen hozza az ételeket és mégis mintha hímálna a hajó. Egymásra nézünk, mindenki iparkodik a dolognak rendes színezetet adni, tréfásan beszélni s mégis mintha valami nem volna rendben. Mímeghökent utasok azért csak elfogyasztottuk a vacsorát, ki tudja, talán arra is gondoltunk, nem-e ez az utolsó? Amint az asztaltól felkeltünk, nem tudtunk járni, csak kapaszkodva, a hajó orra majd fel, majd lezökent. Ilyen nagy és erős hajó, aminek az értéke 7-800 ezer korona! De a szélnek ez nem imponál! Nagy hullámok nem voltak, de ez a goromba alattomos tramontana mindig a hajó alá furakodott és kedve szerint lóbált bennünket. Már énekeltünk is, mintha ki tudja milyen jól volnánk. Szememnek találtam egy fixpontot, a Lipári szigetet, ott a világító torony, azt nézem. Annál jobban mozog itt minden. Egy sötét hajó közeledik, annak talán könnyebb a sorsa, hátban éri a szél, még mi elene küzdünk. Két árboc világit messziről. A Himnusz énekeljük nekik. Alig hallják az uralkodó Tramontana szélben. Parancsnokunk lejön a hajóhidról, tapasztalt tengerész léte észrevette, hogy bennünk a félsz, ő maga ajánl, segít régi magyar nótákat. Befordultam a konyhára . . . és másokat. De mivel a dolognak fele sem tréfa, már szedik le a kifeszített védő sátorvitorlát, megindultunk botorkálva, kapaszkodva a levezető lépcsőkhöz. A kajütben siettem lefeküdni, szemem jól lehunyni. Így kerültük ki a tengeri betegséget.

Alig hogy lefeküdtünk, mintha száz ördög táncolt volna a fedélzeten, a gőz kormánykerék láncá recsegett kegyetlenül a nagy munkában. Alvásról alig lehetett szó, de örültünk, hogy még így nyughattunk hintáló ágyainkban. Véletlenül az egyik függönyzetlen ablakra nézek, látom a holdat a szicíliai hegyekkel ugrálva. Kellémellen látvány, többé nem keresem a holdat. Végre reggel 6 óra felé megváltásként hangzott hajónk csúf mé-

lyen bőgő fűtve, elértük Palermot, kikötőbe jutunk.

Palermó Szicília legnagyobb városa. Első öble a Cala, mellette Castellamare romjai láthatók. Ez az öböl valamikor jóval mélyebben nyomult s neve Panormas, egészen kikötő. Ebből származott a város mai neve. Köröskörül magas hegyek zárják, messze távolban látszik Monreale város. Régi domja műemrek, falait mozaik bibliai képek díszítik, kertjéből mesés a kilátás Palermora és a tengerre. A hegyek oldalait vadon növényes kaktuszok borítják. Innen visszajövet megnézzük a Palazzo Radlet, valamikor gyönyörű királyi palota volt, ma kopott, mint a legtöbb értékes régi épület; kis kápolnája miniatűr másolata a Monreale dómjának. Az Orto botanika pálmái, banánfái platánjai, citrom és narancsfái meglepően hatottak. A kert közepén mesterséges tóban a fehér, rózsaszínű és lila lótuszok Héviztinkre emlékeztettek. Csodás déli növényei között helyet talált a bors és címe, és minden növény, ami nálunk van, csak sokkal szebben nagyobbra kifejeződve. Tele virágos leanderek minden kertben. A Giardino Inglese szép növényzetén kívül még szobrokban is bővelkedik. A Villa Giulia fasora oly sűrű, hogy az eső nem hatol rajta keresztül. Palermo uccáin óriási forgalom van. Uccái között a Via Roma a legszelebb, itt már az újabb Palermo kiállóan szép magán és középületei sorakoznak, mind egyik külön kert közepén. Lakóinak száma 250000, de kedvező téli éghajlata miatt óriási idegenforgalma van. Különösen angolok látogatják. Már a nép, a kocsisok, a bárkások is beszélnek angolul. Palermótól bucsuzunk, egyik társunk itt maradt, már csak ötven vagyunk Nápoly felé.

Parancsnokunk 40 éve tengerész, sokat látott, sokat tapasztalt. Vitorlás hajókon kezdte a tengeri életet. Ebéd és vacsora közben érdekesebben, de hatásvadászat nélkül meséli el élményeit. Azt mondja sokan irnak tengeri viharokról, de mi az mindazokhoz, amit ők átéltek vitorlás hajókon s ha valaki másnap emlékeztette őket az elmúltra, már felelték azt. Mindnyájan szívesen hallgatjuk. Ha egy kirándulásunk után a szárazföldről visszatérünk, úgy megyünk a Kassa fedélzetére, mint egy darab Magyarországra, mely érzelmeinket meghódította. Avagy kit nem hatna meg az ilyen kijelentés, (hajóparancsnokunké)

— Én, uraim nem adhatok milliókat az államnak, de adom az 5 fiamat, kiket magyar gimnáziumba tanítatok Fiumében.

S ez a hajós-kapitány horvát szülők gyermeke, Fiumében született, felesége fiúmei olasz nő.

— Engem a tenger megtanított arra, folytatja, hogy nem a politika, de a béke kell a nemzeteknek. Én nem politizálok soha, mert míg a politika csak arra jó, hogy egyes pártokat hatalomra juttasson, az állam megszervezi azt. Kereskedelem, ipar, földművelés hanyatlak. És van-e ennél szebb kijelentés, mind mi kor azt mondja:

— Csak azt bánom, hogy magyarul nem tudok; sok nyelvet beszélek, de a tengeren magyarul tanulni nincs alkalom. Ha tudnék, sokat beszélnek Budapesten a tengerészetről. Signor Rosio, a macska alszik.

Kellemen Károlyné drné.

H I R E K.

— **Augusztus 18.** A múlt csütörtökön volt *I. Ferenc József* öfélése 80 éves. A magyar nemzet nagy kegyelettel ünnepelte meg ezt a nagy évfordulót, amilyenhez hasonló kevés akad a világtörténelemben. Sümegen a középületeken lengtél zászlók jelentették az ünnepet. Reggel 8 órakor *Sümei Gyula* piarista főgimnáziumi tanár a plébániatemplomban hálaadó sz. misét mutatott be az Úrnak. A mise alatt *Pap József* kántor a lelket megkapó és áhitatra gerjesztő alkalmi énekeket adott elő. Mise végén pedig a Himnusz énekelt. Az istentiszteleten ott voltak a hivatalok képviselői is.

— **Lapunk mai száma Szent István ünnepe miatt egy nappal előbb jelenik meg.**

— **Kirendelés.** A vármegye alispánja *Balog Endre* közigazgatási gyakornokot szolgálatára végezt Sümegre rendelte.

A földművelésügyi miniszter a Zalaszentmón és Karmacson fölépelt száj- és körömfájás miatt az állat-egészségügyi teendők végzésére *Darvas László* tésztentkúti (Györm.) járási állatorvost rendelte ki.

— **Változás a Ferenciek-nél.** A Ferencrend tartományfőnöke *Kiss Arisztid* atyát Kanizsáról Andocsra helyezte presidensnek. Helyette vikárius *Benedek Pasqal* lett. *Jancsó Demetrius* atyát hasonló minőségben Sümegre, helyette pedig Kanizsára *Lantos Angelus* atyát helyezte át.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Rösslerné Néder Margit* kieszegtróti tanítónőt a zalaszegtróti állami elemi népiskola tanítójává kinevezte.

— **A községi bíró lemondása.** *Kiss Antal* városbíró állásáról lemondott, azonban *Farkas István* szolgabíró a lemondást az uralkodó száj- és körömfájás okozta felhalmozódott teendők miatt nem fogadta el.

— **A sümegi kórház igazgatósága Ehrlichhez.** A sümegi kórház igazgatósága szintén irt Ehrlichhez, hogy világszerte nagy érdeklődést keltett preparátumát kísérletképpen a sümegi kórháznak is küldje meg. *Ehrlich* ultravias levetben nagy előzékenységgel felelt a kérelemre. Levelében sajnálatát fejezte ki, hogy a szerből az óriás kereslet miatt lehetetlen most még küldenie, azonban ígéretet tett, hogy amint a szert gyári módon állítják elő, ez majd küld kísérletképpen a sümegi kórháznak is a preparátumból. A munkálat a gyár berendezése iránt már megindult.

— **Sorozás.** Októbernek elején be kell rukkolni. Azért az ex-lex megszüntével katonák erősen hozzálátnak a sorozáshoz. Sümegen a sorozás szeptember 13-16-án lesz. Polgári elnöke új, *Taranyi Ferenc* dr., orvosa *Lukovich Gábor* dr. 1b. fő. és járás-orvos. A sorozás a kaszinó helyiségében lesz s reggel 7 órakor kezdődik. Rendje:

13-án a csabrendeki, ukki és bazi,
14-én a mihályfai, gógánfai és kispöbdi,
15-én a nyirádi, káplalanfai és zalagsai,
16-án a sümegi jegyzőség hadkötelei állnak sor alá, e napon vizsgálják meg az elmaradottakat és a vidéki állításköteleseket is.

Zalaszegtróton szeptember 19-21-én soroznak. Elnök: *Hayden Sándor*, orvos *Mizner Antal* járási orvos.

Ez évben az 1889, 1888 és 1887-ben született katonakötelesek kerülnek sorozásra

— **A bor- és húsfogyasztó adója.** A bor- és húsfogyasztási adó tárgyalása folyó hó 17-én volt. Ezen résztvett a szolgabíró-ság vezetője, *Farkas István* szolgabíró is, aki erősen védelmére kelt a községnek. Megokolta, hogy a tönkrement szőlőtermés és az uralkodó száj- és körömfájás miatt lehetetlen a járásban az adókat emelni. A tárgyalás eredményeként Sümeg 11.100 K-ban egyezett meg, ami mindössze évi 100 K-emelést jelent. Az eredeti követelés jelentékenyen nagyobb volt.

— **A sümegi önk. tűzoltó csapat** által július hó 31-én tartott táncmulatságon felülfizettek: *Galsai Polgár József* 5 K, *Talabér Károly*, *Fischer Mór*, *Márkus Ignác*, *Geiger János* 2-2 K, özv. *Horvát Gáborné*, *Krámer Ödön* és *Szabó Ferdinánd* 1-1 K, akiknek ez uton is köszönetet mond a parancsnokság.

— **A száj- és körömfájás.** A hatóság nagy szigorúsággal jár el, hogy a száj- és körömfájást lehetőleg elszigetelje. Mégis Sümegprágán, *Lesenceistvádon*, *Lesencetomajon* és *Karmacson* fölépelt a betegség. Ennek a nép az oka. Ahelyett, hogy a hatóságot támogatná, azon van, miképpen tudja ennek óvó intézkedéseit kijátszani. A helybeli szolgabíró-ság azonban vasszigorúsággal bünteti a kiutódott eseteket. Akik a sümeg-

prágai behurcolásnak okozói voltak, azokat 200-200 K-val sújtotta a tilalom áthágása miatt. Azért figyelmeztetjük a gazdákat, hogy a hatóság intézkedéseit szigorúan megtartsák. Elvégre ez a saját érdekükben történik. A baj ugyanis kiszámíthatatlan kárt okoz a földműves, iparos és kereskedőosztálynak és sok költséget a községeknek.

— **Elhalasztott vásár.** Az augusztus 24-iki bertalannapi vásárt a száj- és körömfájás miatt nem tartják meg. Sem állat, sem kirakó vásár nem lesz. A teljesen elmaradt vásár helyett a baj megszüntével pótvásárt kérnek.

— **A tihanyi visszhang.** E sorok írója egy éve járt Tihanyban bércietőjén a Balaton felett. Mikor a visszhang után kérdezősködött, egész csomó uccagyerek sietett vele a *hidtő pontra*. A fiúk egyike rögtön megszólaltatta a visszhangot *Utána e sorok írója is*. Hét szóttagot tisztán visszaadott a visszhang, a nyolcadikat gyöngén a kilencedik — már nem adódott vissza. Holott már az elemi iskolában azt tanultuk, hogy a Szózat első két sorát tisztán visszaadja. A lapok, a Sümeg és Vidéke is megemlékezett arról, hogy a visszhang megromlott. A gyerekek már akkor a kolostor kertjének felől fűt okolták, hogy a visszhangot megkurtították. A *Balaton Szövetség* az idén *Schuller Alajos* dr. műegyetemi tanártól szakvéleményt kért arra nézve, miképpen lehetne a tihanyi híres visszhang régi szépségét visszaszerezni. *Schuller Alajos* dr. véleménye szerint magasabb hallóhely létesítésével és a templom körüli fák ritkításával el lehetne érni nemcsak a régi szépség visszhangot, hanem annál még erősebbet. A Balaton Szövetség legközelebb foglalkozik a vélemény gyakorlati keresztülvitelének kérdésével.

— **Közvetlen vasuti jegyek.** Eddig úgy volt hogy *Tapolca* vasuti állomása a Balatonvidéki vasútra nézve mint végállomás szerepelt, mert jegyet mind a két irányból csakis *Tapolcáig* adtak. Ez kettős munka volt a vasútra, kényelmetlen a közönségnek. *Lapunkban* föl is szólaltunk miatta. Ezen a hét folyamán, bár nem teljesen, segítettek. A sümegi állomás főnökségének fölterjesztésére most már *Nemesőrdemic*, *Badacsony*, *Badacsonytomaj*, *Balatonfüred* és *Szabadbattyány* állomásra közvetlen vasúti jegyet adnak ki azoknak, akik egész vagy gyermekjegyet váltanak. Az igazolványosak azonban még mindig nem kaphnak közvetlen jegyet, tehát ezek most is csak *Tapolcáig* válhatnak. Reméljük, hogy ezen is nem addig segítenek.

— **Nincs építés.** *Mig* Keszthelyen és *Tapolcán* egyre másra építkeznek, addig Sümegen az idén egyetlen egy építés, sőt nagyobb átalakítás sincs. Bizony szomorú stagnálásnak szomorú jele ez.

— **Lépfene.** *Csabrendeken*, *Nagy- és Kistárkány* pusztán a szarvasmarhák és juhok között szörványos lépfene lépett föl.

— **A sárvár-túrjei vasut engedélyezése.** A sárvár-túrjei új vasut építésének ügye már annyira előrehaladt, hogy a vasut engedélyezési tárgyalása már a legközelebb meg fog történni, úgy hogy a vasut építését a tavaszra megkezdhetik. Herbst Géza vas megyei alispán, a vasutépítés végrehajtó bizottságának elnöke az építési tervet és a költségvetést már beadta a kereskedelmi miniszterhez és kérte engedélyezési tárgyalás megtartását. Az engedélyezési tárgyalás szeptember 20 és október elseje között időpontban lesz kereskedelmi miniszteriumban.

— **Ősztöndíj.** A soproni kereskedelmi és iparkamara iparosok számára a kereskedelmi miniszteriumnak 600 koronás utazási ösztöndíjára hirdet pályázatot. A pályázat ideje szeptember 10 ike. Bővebb felvilágítást a helybeli ipartestület jegyzője ad.

— **Megtagadott engedély.** Zalaegerszeg város engedélyt kért Keszthely—Zalaegerszeg—Alsóöndv—Rátót irányában vezetendő vasútervezetre, de a miniszter az előmunkálati engedély megadását megtagadta.

— **A zalamegyei csendőrség lovasítása.** Most érkezett meg a hatóságokhoz a belügyminiszter leirata, melyben utasítja őket, hogy igyekezzenek a csendőrsőkre beosztandó lovascsendőrök lovai számára megfelelő istállókról gondoskodni. A lovascsendőrökkel még inkább fokozni akarják a közbiztosságot. A miniszter rendeletéből látjuk, hogy a lovascsendőrök beosztása és szolgálata való lépése küszöbön van.

— **Terjed a tüdővész.** Magyarországon ez évi január havában tuberkulózisban elhalt 5874 egyén. Országgrészek, illetőleg törvényhatóság szerint csoportosítva ezen halálesetek a következőleg oszlottak meg: A Duna jobbpartján: Baranyavármegyében: 82, Pécsen 17, Fehérmegyében 51, Székesfehérvárt 12, Győrme gyében 33, Győrött 20, Komáromme gyében 50, Komáromban 4, Mosonme gyében 28, Somogyme gyében 109, Sopronme gyében 64, Sopronban 11, Tolna me gyében 79, Vasme gyében 123, Veszprém me gyében 79, Zalame gyében 140, összesen 883. A Duna balpartján 575, Duna Tisza közén 1033, Tisza jobbpartján 436, Tisza balpartján 699, Tisza-Maros szögletén 669, Királyhágón túl 690, Fiumében 19, Horvát-Szlavonországban 879.

— **Alumínium mint divatcikk.** Alumíniumból készült szövetek az őszi idény egyik legújabb divat-attrakciói lesznek. A gyönyörűen csillogó fém vékony fonalakká hengerelve és megszöve olyan benyomást kelt, mintha folyékony ezüst volna. Nemcsak egyedül, hanem selyemmel keverten is szövik és a legkülönbözőbb célokra fogják használni. Az angol szövik kapták fel ezt az anyagot, amelyet elsősorban szinpadai öltözköztetésre szántak; de azért estélyekre és uccai ruhákhoz is alkalmasnak mondják az alumíniumszöveteket, amelyek úgy látszanak, mintha körülfolynának a hölgyek természetét. Az alumínium-sálók, színházi köpenyek és más ruhadarabok olyan hatásosak, hogy nem lesz néhez divatba hozni. Hogy melegét alig adnak, azt a divathölgyek aligha fogják hibának be tudni, mert rendkívül könnyűek és szépen kiemelik a kecses női idomokat. Készítenek még ebből a fémből hálószerű szöveteket ajtó-és ablakfüggönyöknek, falkárpitoknak, takarónak, stb. Az alumínium-relikülöket az angol-és francia hölgyek már a legkülönbözőbb alakokban, zsinórokkal, szalagokkal, más fémekből készült veretekkel, finom düszesz selyem béléssel szeltében-hosszában viselik. Éppen úgy felkapta már a divat az alumíniumszálakból készült öveket és könnyű nyári cipőket, ámbar nálunk ilyeneket még alig látni.

— **Szerencsétlenség a cséplőgépnél.** Cséplő községben Erdei János a gabnakévet adogatta az úgynevezett etetőnek. Amint így dolgozott, vigyázatlanságból a dobba lépett, mely ballabát ketté törte. Későn vették észre a szerencsétlenséget, soká tartott, míg a gépet megállították s a szerencsétlenül árt 20 éves legényt kivették s ápolás alá

vették. Nyomban orvosért küldtek, mielőtt azonban ez a helyszínre ért, Erdei János elvérzett.

— **Villámsújtott aratók.** A mezőn dolgozó paraszt népnek már régi rossz szokása az, hogy az égi háború elől a fa alá vagy a learatott gabona kévéi közé bujlik, hol legjobban ki van téve a villámcsapás veszélyének. Tarnokon a minap két áldozatot is követelt a villámcsapás. A község fölött nagy vihar vonult keresztül, a megeredő zápor elől a község határában dolgozó két fiatal arató az árpakeresztek közé húzódt, ahova a villám lesújtott és mind a két legényt agyoncsújtotta.

— **Éles lötlés a gyakorlaton.** Nem csekély megdöbbenést okozott a nagykanizski 48. gyalogezred soraiban egy éles lötlés, mely a honvédséggel közösen tartott gyakorlaton egyik közös százados közelében elütött. Kiskanisza, Homokkomárom és Sormás között a múlt héten harcszerű gyakorlatot tartott a Kanizsán állomásozó 48. közös és a 20. honvéd gyalogezred. Mint ellenfelek állottak egymással szemben. A honvédek már szerdán d. u. kivonultak és meneteléses hadmozdulatokkal töltötték az időt. A közösök csütörtökön hajnalban felbukkantak. Amint reggeli 6-7 óra között a két fél egymásra támadt és vaktöltéssel sortűzvetésként, a honvédség soraiból egy éles lötlés fűtyölt el egyik százados közelében. A rémület érthető volt. A ti-ztek azonnal kendőlobogtattak megadásuk jeléül, hogy az esetleges veszedelemnek elejét vegyék. — Azonnal megindították a vizsgálatot, hogy kinek a feyveréből került ki a gyilkos golyó, de eddig eredményre nem vezetett. Beavatottak azt mondják, hogy semmi ellenséges szándék nem volt a teltben, valamelyik honvéd csak azért lött éles tötléssel, hogy a gyakorlatnak vége szakadjon, amit el is ért, mert a parancsnokság nyomban beszüntette a gyakorlatot.

— **Muszáj volt megütni.** Biró: Hát aztán miért ütötte meg a csárdában a panaszoszt?

A vádlott: Mert muszáj volt.

Biró: Hát mi az a muszáj?

Vádlott: Hát olyat mondott, hogy muszáj volt megütni.

Biró: Olyant nem lehet mondani, hogy azért le kellene ütni egy embert. Ha megsértette magát, maga jöhetett volna panaszra, Hát sértette magát?

Vádlott: Nem a!

Biró: Hát akkor mit mondhatott olyant, hogy azért a fejére kellett ütni?

Vádlott: Hát kérem alásan, éppen azt mondta, hogy aki legény, üssön a — fejemre

— **Nyomdásztanoncnak 2-3 középiskolai osztályt végzett, jó családból való fiú lapunk nyomdájában felvétetik.**

Főszerkesztő: **Polgár József.**

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

Eladó üzlet.

Sümegeen a Flórián-téren levő Tóth Lajos féle fűszerkereskedés és italmérés eladó, esetleg lakással együtt bérbeadó. Bővebbet a tulajdonosnál.

Kiadó szoba.

Szépen burorozott különbejáratú uccai szoba szeptember 1 től kiadó. Bővebbet Herczig Bálintnál, Sümegeen.

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht

névvel és a „szarvas” védjegyvel!

Szükségeiteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterem Rákóczi-ucca 397 sz.

BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók: Árpád-u.

BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.

BORSOS JENŐ úri és női cipész. Flórián-tér. Fromvald-féle házban.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-u.

DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszer kereskedése és gépraktára.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház u.

HALBLÄNDER JÓZSEF és NÉMETH GÉZA kovács, kocsigyártó és fényező üzlete, Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

Id. HORVÁTH JÓZSEF úri és női cipész. Kossuth Lajos ucca. (Balasits-féle ház)

HULLAY LAJOS építőmester Árpád-ucca 454 sz.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-u.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős Mihályfai-ucca 82. sz.

KOVÁCS LAJOS férfi és női cipész üzlete. A Gyógyszertár mellett.

KLAFFL LAJOS épület- és burorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt. Kész buroraktár.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és kocsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KOVÁCS GÉZA cipész, Kossuth Lajos-u. (Epstein-féle ház.)

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász. KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butor-
asztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca-
LÖWY NŐVÉREK női ruha varróterme
Deák Ferenc ucca.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő.
Keszthelyi ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kos-
suth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a
Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth
Lajos-ucca.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy
sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabo-
nacsere. A Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és
deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üz-
lete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és
címfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az
»Aranybárány«-hoz.

TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha
raktára. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcella-
és üvegáru nagykereskedése.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízhatlan

kátrányos fedőlemez

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban árulit

Würzburger Jakob, Sümeg

BRÁDY-féle
gyomor- és gyomorgörcsök
a Máriacelli Szűz Mária
védjeggyel ellátva,
melyeket **Máriacelli**
gyomor- és gyomorgörcsöknek ne-
vez a nép, harmincz esz-
tendő óta úgy beváltak,
hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. E
cseppeknek utólráhatatlanul
jó hatása van mindennemű
**gyomorrontás, gyomor-
égés, székrekedés, fej-
és gyomorgörcsök, hányás, álmat-
lanság, vérszegénység és sápkór**
ellen.

Egy kis üveg 80 fl. nagy üveg 1 K
40 fl., 6 üveg 5 korona, 3 duplaüveget
4 K 50 fillérért franko küld a készítő
Brády K. gyógyszerész a »Magyar
Királyhoz« Wien, I., Fleischm, 1., De-
pot 241.

Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Má-
riacelli Szűz Mária-t ábrázolja, a vörös
színű csomagolásra, és az aláírásra, a mely
az oldallevő kép másolata.

Hirdetéseket

Jutányos áron felvesz
a kiadóhivatal.

HALBLÄNDER és NÉMETH

kovács, kocsigyártó és kárpitós.

Van szerencsénk a n. é. közönség b tudomására hozni, hogy Süme-
gen az Árpád-uccában a Bazsó fele kovács és kocsigyártó üzletet átvettük.
E szakmákba vágó munkákat elkészítjük a mai kor igényeinek megfelelően
és pontosan. Elvállalunk és raktáron tartunk ruganyos kocsikat és gazda-
sági kocsikat nagy választékban. Új kárpitozott butorokat megrendelés után
áthuzásokat, matracok fölfrissítését, amelyhez szőrtépő gépet rendeztünk
be, továbbá ruganyos kocsik javítását és fényezését olcsón és pontosan
eszközöljük. Lóvasalásokat bármilyen beteg patáknál okszerű vasalással
sikeresen végzünk. Szíves pártfogásukat kérjük

kiváló tisztelettel

Halbländer és Németh

okl. patkoló kovács, — kocsigyártó és kárpitós.

KRAJCZÁR GYÖRGY

épület és butor asztalos, temetkezési vállalkozó, Sümegen.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy
Árpád-uccai házamban 9 év óta fennálló koporsóraktáramat érc és érc
utánzatú lakoporsókkal, valamint ravattal és a mai kor igényeinek meg-
felelő mindennemű temetkezési cikkekkel a legszebb kivitelben kibővi-
tettem.

Ravatalozást Sümegen 8 koronától 16 koronáig a legszebb kivitel-
ben állítok, vidéken némi felárral. Ércoporsók 120 koronától 200 ko-
ronáig a legszebb kivitelben kaphatók, továbbá érc utánzatú és sima fa-
koporsók, valamint mindennemű temetkezési cikkek mérsékelt árak mellett
kaphatók.

Szíves pártfogásukat kéri

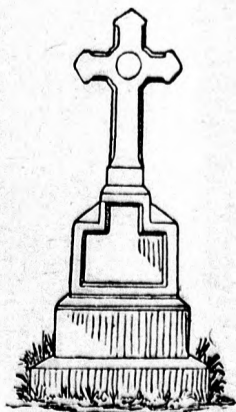
teljes tisztelettel

Krajczár György

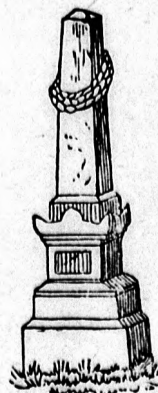
asztalos és temetkezési vállalkozó.

Pentz Mihály

kőfaragómester Sümegen.

Dús választék mindenféle sir-
kőben. Ugymint: márvány, grá-
nit, szienit, labrador és porfirból.
Siremlékeket, uti keresztet, szent-
háromság szobrokat, épület és
minden egyéb e szakmába vágó
munkákat és javításokat jutányos
áron elvállal és izléses kivitelben
készít.

KLAFFL LAJOS

épület és butor asztalos, temetkezési vállalat, Sümegen.

Van szerencsém a nagy érdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a Kossuth Lajos uccai házamban a mai kor igényeinek megfelelő

kész butor-raktárt

rendeztem be. Hazai és részben saját gyártmányu, szalon, hálószoba és ebédlő berendezések, legjobb minőségű hajlított faszékek, konyha, és kerti butorok, képkeretekből stb. tartós szép kivitelben nagy választékban állandó raktárt tartok legjutányosabb gyári áron egy évi jótállással.

Szives pártfogásukat kéri
teljes tisztelettel

Klaffl Lajos.

Egyszer és többször használt, valamint teljesen új

forgalmi és ászok- boroshordók

minden nagyságban jutányos áron kaphatók

Benkő Mihály

bornagykereskedésben, Pécs.

A híres

„Willax“ kávé

kapható

Márkus Salamon Fia cégnél Sümegen.

Mindennemű

nyomtatványokat

jutányos áron és izléses kivitelben készít

Horvát Gábor

könyvnyomdája Sümegen

Mindennemű

könyvkötőmunkák

efogadtatnak